

בש"פ 7508/18 - אבישי כהן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7508/18

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקש: אבישי כהן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 4.10.2018 בעמ"ת 43866-09-18 שניתנה על-ידי כבוד השופט ד' בן טולילה

בשם המבקש: עו"ד יורם סגי זקס

החלטה

1. בפני בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 4.10.2018 (עמ"ת 43866-09-18, השופט ד' בן טולילה) בעניין מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. בית המשפט המחוזי קיבל את ערר המדינה על החלטתו של בית משפט השלום באשדוד מיום 26.09.2018 (מ"ת 50084-08-18, השופט מ' הולצמן).

כתב האישום וההליכים עד כה

2. ביום 23.8.2018 הוגש כתב אישום נגד המבקש. על-פי המתואר בכתב האישום המבקש ביצע עבירות רבות שעניינן שימוש מרמתי בכרטיסי אשראי. באופן יותר ספציפי, המבקש וקטין שעמו שיתף פעולה ונגדו הוגש כתב אישום עמוד 1

נפרד (להלן: הקטין) החזיקו ב-91 כרטיסי אשראי שנשאו כולם שם זהה, אך קושרו לחשבונותיהם של 91 לקוחות שונים (להלן: כרטיסי האשראי או הכרטיסים), וכן בתעודת זהות מזויפת שתאמה את השם המופיע על הכרטיסים וכללה את תמונתו של הקטין. הנאשמים עשו שימוש בכרטיסים בעסקים המצויים בערים שונות, וכך ביצעו רכישות ב-332 עסקאות שהגיעו לסך כולל של כ-200,000 שקלים. נוסף על עסקאות אלו, ניסו הנאשמים להשלים 173 עסקאות נוספות, בהיקף של כ-140,000 שקלים, שלא צלחו עקב חסימתם של חלק מכרטיסי האשראי. המשך הדברים יעסוק בעניינו של המבקש בלבד.

3. בגין המעשים המתוארים לעיל, יוחסו למבקש העבירות הבאות: קשר לביצוע פשע או עוון לפי סעיף 499 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), שימוש במסמך מזויף בצוותא חדא לפי סעיפים 420 ו-29 לחוק (ריבוי עבירות), התחזות כאדם אחר לפי סעיף 441 לחוק (ריבוי עבירות), הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות בצוותא חדא, לפי סעיף 17 לחוק כרטיס חיוב, התשמ"ו-1986 (להלן: חוק כרטיס חיוב) וסעיף 29 לחוק (332 עבירות), וכן ניסיון הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות בצוותא חדא לפי סעיף 17 לחוק כרטיס חיוב וסעיפים 25 ו-29 לחוק (173 עבירות).

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגדו, הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים.

5. ביום 5.9.2018 קבע בית משפט השלום בקריית גת (השופט א' כהן) כי קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר בעניינו של המבקש. בית משפט השלום הוסיף וקבע כי תסקיר בעניינו של המבקש יוגש עד ליום 17.9.2018. יצוין כי בית משפט השלום עמד על כך שהמבקש ביצע לכאורה את העבירות המיוחסות לו בשל חובות שחב לגורמים ב"שוק האפור", שאת זהותם סירב למסור. עם זאת, בית משפט השלום סבר כי אין מקום לקבוע כבר בשלב זה כי חל בעניינו של המבקש סייג הכורח (סעיף 34 לחוק) באופן שמשליך גם על החלטת המעצר.

6. ביום 16.9.2018 הוגש תסקיר שירות המבחן שבו צוין כי קיים בעניינו של המבקש "סיכון להתנהגות עוברת חוק" אשר חלופה אנושית אינה יכולה לאיין. על כן, שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרר את המבקש לחלופת מעצר.

7. ביום 20.9.2018 קבע בית משפט השלום באשקלון (השופט ע' חולתא) כי המבקש ישהה במעצר עד תום ההליכים בפיקוח אלקטרוני, ככל שמקום הפיקוח המוצע – בית משפחתו של המבקש באשדוד – ימצא מתאים על-ידי היחידה לפיקוח האלקטרוני. בית משפט השלום ציין כי קיימת חוסר הלימה בין התרשמותו של שירות המבחן מהמבקש ומהמפקחים עליו לבין הדחייה הנחרצת של כל אפשרות שאינה מעצר מאחורי סורג ובריח. בית משפט השלום סבר, בהתבססו על האופן שבו נדון עניינו של המבקש בתסקיר, כי רמת הסיכון הנשקפת מן המבקש אינה גבוהה, וכן הצביע על התרשמות שירות המבחן ממאמציו של המבקש לתפקד באופן תקין ועל מחלת האפילפסיה שבה הוא לוקה. בסיכומו של דבר, בית משפט השלום סבר שכל אלה מצדיקים סטייה מ"השורה התחתונה" בהמלצתו של שירות המבחן, ושבנסיבות העניין מעצר בפיקוח אלקטרוני יכול לתת מענה למסוכנות הנשקפת מן המבקש.

8. ביום 26.9.2018, לאחר שיחידת הפיקוח האלקטרוני אישרה את מקום הפיקוח, – קבע בית משפט השלום באשדוד, כמצוין לעיל, כי המבקש ישהה במעצר בפיקוח אלקטרוני עד תום ההליכים, בכפוף לשורה של תנאים מגבילים, חתימה על ערבויות ואיסורים הנוגעים ליצירת קשר עם עדי התביעה ועם מעורבים בפרשה. בית משפט השלום הורה על עיכוב ביצוע של החלטתו ביומיים, על מנת לתת שהות למדינה להגיש ערר על ההחלטה.

9. המדינה הגישה אכן ערר על ההחלטה, וביום 4.10.2018 קיבל בית המשפט המחוזי את הערר והורה על מעצרו של המבקש מאחורי סורג ובריש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט המחוזי קבע כי אף שהדבר לא נכתב בצורה מפורשת בתסקיר שירות המבחן, הלכה למעשה עולה ממנו כי מהמבקש נשקפת מסוכנות "גבוהה ברורה ומוחשית", אשר אין במעצר בפיקוח אלקטרוני כדי לצמצמה. בהחלטתו, התייחס בית המשפט המחוזי, בין היתר, לקושי ליתן אמון במבקש, להשפעתו הבעייתית על סביבתו הקרובה, ובכלל זה על המפקחים שהוצעו בעניינו, וליכולתו לגייס למטרותיו. כן התייחס בית המשפט המחוזי להתרשמותו של שירות המבחן כי המבקש עלול לפעול באופן אימפולסיבי מבלי לחשוב על השלכות מעשיו. עוד צוין בהחלטה, כי כלל הפעולות המקדימות הנוגעות להשגת כרטיסי אשראי וזיפוס יכולות להתבצע ואף מתבצעות בפועל בחדרי חדרים - כך שאין מניעה כי המבקש ימשיך לבצען בעת היותו עצור בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט המחוזי קבע גם כי טענת המבקש שסייג הכורח חל בעניינו מעוררת קושי, אך בכל מקרה עליה להתברר במסגרת התיק העיקרי. בנוגע למצבו הרפואי של המבקש, נקבע שלא הוצגו אסמכתאות רפואיות רלוונטיות בעניין לפני או אחרי המעצר וכי המבקש עצמו העיד במשטרה כי "לא ראה רופא במשך שנים". בית המשפט המחוזי הוסיף בהקשר זה כי חזקה על שירות בתי הסוהר שידע לספק את המענה הרפואי ההולם לבעיות שממן סובל המבקש.

בקשת רשות הערר

10. בקשת רשות הערר שבפני מכוונת כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. לטענת המבקש, עניינו מעורר שאלות משפטיות עקרוניות שמחייבות מתן רשות ערר, והן: משקלם של הנימוקים המאפשרים לסטות מהמלצת תסקיר שירות מבחן חיובי ש"מסקנתו סותרת את תוכנו"; משמעותו של סייג ה"כורח" בהליך המעצר; האיזונים הראויים שעל בית המשפט לשקול בהתחשב בתנאים המאפיינים מעצר מאחורי סורג ובריש ובאפקטיביות של מעצר בדרך של פיקוח אלקטרוני; וכן הקושי הטבוע בחסימת האפשרות לערור במצב שבו שתי הערכאות הקודמות קיבלו הכרעות סותרות. בנוסף, נטען כי הבקשה מעלה נסיבות מיוחדות המצדיקות מתן רשות ערר. זאת, בין השאר, בשל מצבו הרפואי של המבקש, שלפי הנתען החרף עם מעצרו באופן המסכן את בריאותו, אך אינו זוכה לטיפול הולם מגורמי שירות בתי הסוהר, וכן בהתחשב בתצהירים בדבר סילוק חובו של המבקש לגורמים שלכאורה איימו עליו.

דיון והכרעה

11. לאחר שבחנתי את הבקשה אני סבורה שדינה להידחות, אף מבלי להידרש לתגובת המדינה. כידוע, אמת המידה למתן רשות לערור ב"גלגול שלישי" היא מחמירה, וזו תינתן רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית או בהתקיים נסיבות חריגות המצדיקות זאת, כגון פגיעה בלתי מידתית בזכויות הנאשם (ראו למשל: בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (17.4.2011) (להלן: עניין ג'ריס); בש"פ 1712/17 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (8.3.2017); בש"פ 4174/18 גמאל גבאלי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (1.6.2018)).

12. על אף הניסיון להציג ככזו, הבקשה אינה מעוררת שאלה עקרונית המצדיקה דיון בגלגול שלישי. למעשה, הסוגיות העקרוניות לכאורה שאליהן התייחס המבקש בטענותיו - ובכלל זה השיקולים הרלוונטיים להעברת נאשם למעצר בפיקוח אלקטרוני, אמת המידה למתן רשות ערר כאשר הערכאות הקודמות קיבלו החלטות שונות, וכן השאלה שעניינה סטייה מהמלצה של שירות המבחן - נדונו פעמים רבות בבית משפט זה (ראו למשל: עניין ג'ריס, פסקאות 6-7;

רע"פ 765/14 אחרנו נ' מדינת ישראל, פסקאות 7-8 (13.3.2014); בש"פ 5285/15 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקאות 11-12 (10.8.2015). הבקשה מתמקדת אפוא ביישום הדין במקרה דנן בהתחשב בנסיבותיו הפרטניות של המבקש, בעבירות שביצע, ובהתרשמותו של בית המשפט המחוזי כי לא ניתן לתת בו את האמון הנדרש לצורך השמתו במעצר בפיקוח אלקטרוני. לגוף הדברים, ואף למעלה מן הצורך, אציין כי העובדה שהחלטתו של בית המשפט המחוזי תואמת את המלצתו של שירות המבחן מספקת משנה תמיכה למסקנה זו.

13. באשר למצבו הרפואי הנטען של המבקש, חשוב להדגיש כי גם לבקשה דנן לא צורפו כל אסמכתה או פירוט נוסף בעניין. בנסיבות אלה, אין לי אלא לחזור על קביעותיו של בית המשפט המחוזי ולציין את המובן מאליו, והוא כי חזקה על שירות בתי הסוהר שידאג לספק למבקש מענה רפואי הולם, ככל שהדבר יידרש.

14. סוף דבר: הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ח בחשון התשע"ט (6.11.2018).

ש ו פ ט ת